

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felkötés szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Barázdák.

A magyar reformátusok világában kétféle szellem tusakodik egymással. Az egyik szellem az, a melyik mindent odázni, halogatni, félretolni akar és a röpiülésre képtelen bizott libát tartja az eszményének.

A másik szellem a merészröptü sast választotta madarául. Ezeknek táborában az előbbretörékvés, a világosság utáni vágy merész szárnycsapásai csapkodják, vagdalják a füledt, az életadásra képtelen sirilevegőt, mely avatag intézményeinkből fojtólág csapódik felénk.

Ezek az ellentétek, ösmerve a kálvinista makacsságot — fájdalom — kiegyenlíthetetlenek. És így még gyakran kerül tusára a sor a földhöz lapuló kövérlibás és a tisztáblégkör, a világosság felé szárnyaló sasos tábor között; sőt a tiszántuli református egyházkerület közgyűlési termében most is ilyen mérkőzés folyik. A debreczeni egyetemért bontották ki a két harcz zászlót, nyíltan kimondom, előttem a sasok lobogója és jelszava a rokonszenvesebb, magyarfaji tüztől izzó lekemhez közelállóbb.

*

A debreczeni egyetemen kapcsolatosan történik ez a mérkőzés. Sulyok István bihari esperes és társai, a gróf Degenfeld József főgondnok elnöksége alatti központi egyetemi bizottsággal, a sok üres szavak, bujkálások, halogatások után valahára, a mi hozánk magyar reformátusokhoz leginkább is illik, tettekkel akarnak beszélni. És javasolják, követelik a bölcsészeti kar tanszékeinek beállítását, mint alapkövét a debreczeni egyetemnek. Bebizonyítják, hogy évi 40 ezer korona áll a rendelkezésre és olyan férfiak, mint Biró Lajos, Dési Lajos, Fiók Kálmán bocsátják tudásokat és lelkesedéseket bölcsészeti iskolánk és tanárképzőnk felvirágoztatására. Bebizonyítják, hogy a kultuszminiszterium, mint országos tanügyünk többi vezető férfiai előtt rokonszenves a felvetett tervezet; sőt a magyar művelődés érdekében is a legnagyobb jelentőségűnek tartják azt és részokról is igyekeznek elhárítani

minden netaláni akadályokat a gyönyörű terv megvalósítása elől.

Atyámfiai, a kik egyszerű ésszel, furfang nélkül itélkeztek, ugy-e bár más nem is képzelték, minthogy a méltóságos és főtiszteletű egyházkerület az egyetem ügyének ilyen öröndetes kifejlődésére egyhangu lelkesedéssel és tapssal mondja az „áment“, midőn annyi szép reményeinket hervasztó meddő esztendők után saját erőnkől alkalmunk nyílik e hatalmas, e szerencsés, az aláhanyatlott főiskolánkat a tespedés porából kiemelő, a legmagasabb kifejlődésre előkészítő lépést megtenni, az egyetem alapjához, az első köveket letenni . . .

Azonban nagyon tévedtek atyafiak, ha egyhangu lelkesedést és tapsot vártok. Előáll ám a dohos háttérből a másik szellem táborszernagya — a tespedő, maradi kövér libás szellemet értem — az egyébként tiszteletre méltó nagytiszteletű Kiss Albert lelkész ur, majd csatlakozik hozzá nehézkes vértjével Széll Kálmán, az esperes is, a kerület szörszálhasogató finanszminisztere, sőt Sass Béla is sértődötten — ilyen nagy jelentőségű kérdés szemben — előkotorász valami féle formahibát, illetőleg kifogást . . .

Ő, de azért ők nem ellenségei a debreczeni egyetemnek. Dehogy illelném ilyen váddal őket. Ha valamit tenni kell, ők csak mindég aggodalmaskodnak. Nem érett még a dolog. Nincs előkészítve még a kérdés. Ki kell még azt adni különféle alfelbizottságoknak s így tovább érveiknek egész tárháza . . .

*

No már uraim, bocsánatot kérek, ilyen nagy ügyet ilyen kicsinyesen, ilyen hit nélkül, ilyen bakafantokodva kezelni nem lehet, nem szabad, mert ilyen módon érlelve ezt az ügyet, a makói birkasajt módjára érik meg az A kukacoknak jut martalékul és fészkül. Pedig nem egyedül a református egyháznak, hanem az összes magyarságnak is életérdeke az, hogy erőnkhez mérten, halogatás nélkül és mielőbb tegyük le az alapját egyetemünknek; mert az ilyen ügy nem sajt ügy, hanem művelődési ügy, azt

magunknak kell megérelni. És mivel Sulyok István bihari esperes és társaik bizonyosságait mutatták, hogy a megvalósítás csak rajtunk mulik, azok az örökös kerékkötő urak az alföldi református magyarság leghőbb vágyával és a kicsinyes, maradi felfogásukon előbb utább keresztül gázoló korszellemmel jönnek szomorító ellentétbe, ha a debreczeni egyetem illetőleg a bölcsészeti tanszékek szervezésének ügyét még ilyen körülmények között is elodázólag, pudlisfonton mérésikelve, mint sajtügyet kezelik. Pedig talán a nagytiszteletű urak is inkább magyar reformátusok volnának, mint grájlerek?

ifjabb Móricz Pál.

Politikai hireink.

Budapest, május 25.

Andrássy és az újságírók.

Egész sereg újságíró várta Andrássyt, a niot a Burgból visszatért a szállodába. A gróf szobájába sietett, maga után boesájtotta az újságírókat, fáradtan vetette magát a kevertre. Ezt mondta:

— Önök nem lesznek velem megelégedve; nem tudok önöknek semmi öröndeteset mondani, de még semmi újságot sem. Minden a régiben marad. A király keréken kijelentette nekem, hogy engedményt katonai téren nem ad.

— Tehát ott vagyunk, ahol a mádi regálebérő, jegyezte meg az újságíró.

— Ugy van, felelte Andrássy gróf. Kifejtettem ő felsége előtt a koalíció programját, mire a felség azt mondotta, hogy a katonai kérdésben álláspontja nem változott.

— Mi fog most történni, gróf ur?

— Arról fogalmam sincsen, azt sem tudom, mi a további terve ő felségének. Nem várok már újabb megbízást Bécsbe.

Mi lesz most?

Hamar hire terjedt Bécsben Andrássy küldetésének megghiusulásáról. Egy hirlapíró beszélgetést folytatott a közös hadügyminiszterium egy magasrangú személyiségével, aki a következő kijelentést tette:

— Nem adhatjuk meg a magyar kommandót. Nem azért, mintha aggályosak lennének Magyarország magartására nézve a jövőben. Hanem azért, mert ez a király felségjogainak korlátozását jelentené. A mi nem le-

Sirolin

legkiválóbb tanérok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánltatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantt czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

het, az nem lehet . . . Azt hallom, úgy tudom, de benne van a levegőben is, hogy valami új készül. Jön valami, valami készül . . . Valami olyas, amit Ausztriában már megszoktak, de Magyarországon ez nem helyénvaló dolog . . . De így kívánja ezt a monarkia nagyhatalmi érdeke.

Belépések a függetlenségi pártba.

Battyhány Ernő és Battyhány Pál grófok zalamegyei nagybirtokosok beléptek a függetlenségi pártba. — Belépésüket levélben tudatták Kossuth Ferencsel, a párt elnökével.

Az ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

— Második nap. —

Debreczen, május 25.

A mai közgyűlési napnak többféle szenzációja is volt.

Az első az, hogy még a főiskolai ügyek sorozatát sem tárgyalhatták meg.

A jogi- és tanítóképzői tanár választások megejtése sok időt foglalt; ezt megelőzőleg azonban öreg kollegiumunk visszaszállott derék, kiváló- és rokonszenves „fia”, dr. Kun Béla, az új és ifjú jogakadémiai tanár, esküdt fel és mondott olyan lelkes, meleg, emellett okos és az erős református szellemtől áthatott beszédet, hogy Kun Bélának ezen egyetlen rövid, de tartalmas és formás beszéde után is, nyereségnek állítjuk a megválasztását.

Megelegedést keltett, a rokonszenves és szépképzetségtű Nagy Vilmosnak a megválasztása is a tanítóképzői tanszékbe.

Azonban az igazi szenzáció a jogi-tanszék betöltésénél következett, a melyre kiválóbbnál-kiválóbb jelöltekkel, régi jogtanárokkal szemben egy 22 éves ifjú embert, a miskolci doktor Kovács Gábort választottak, a ki igazi „csodagyerek” lehet; mert annyit tanult és tudásának olyan gyümölcseit mutatta fel, a melyekre abban a korban még ritkán volt eset. Kívánjuk, hogy az ifjú tudós itt szárnyait főiskolánk és magyarságunk dicsőségére, minél szélesebbre bonthassa ki.

Hisszük, hogy ezek az ifjú tehetségek kollegiumunk avatag szellemét is felfogják frissíteni.

Nagy érdekű, nagy jelentőségű vita támadt a Sulyok István bihari esperes határozati javaslatának a tárgyalásánál, mely azt javasolja, hogy a 4 bölcsészeti tanárszék a tanárképzővel együtt már a jövő évre állítsák be a kollegiumi szervek közé.

A nagy horderejű kérdéshez többen is hozzászóltak. Kiss Albert, Széll Kálmán ellene, Degenfeld József, Dóczi Imre, Erőss Lajos, kinek erős bite és akarata előtt tisztelettel hajlunk meg, a felállítás mellett.

E vitát holnap délelőtt folytatja a közgyűlés. Hisszük, hogy a többség nem engedni jelentőségétlen vidéki bagolyfészékké sülyesztetni a régi híres debreczeni kollegiumot.

Gróf Degenfeld József főgondnok elnök a közgyűlést 9 óra után nyitotta meg. Jelen volt, mint egyházi elnök az ősz Kiss Áron püspök; mint jegyzők dr. Dicsőfi József főjegyző, dr. Sass Béla, Szele György és Ujfalussy Béla működtek közre.

Az elsőnap közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, hitelesítése és tudomásul vétele után rátértek az első tárgyalás kitűzött főiskolai ügyekre.

A főiskola ügyei.

Olvasták Sass Béla beadványát, hogy meghajlik az egyházkerület kívánsága előtt s egyelőre megmarad az aljegyzői hiva-

talában. Örömmel és éljenzéssel vették tudomásul.

Ezután rátértek a tanárválasztások megejtésére.

Gróf Degenfeld József a tanárválasztó bizottság megválasztását rendeli el. A szavazatok összeszámolása közben, melyet a kivonult szavazatszámoló bizottság intézett el, megkezdték a debreczeni főiskolai igazgatótanács jegyzőkönyvi jelentéseinek tárgyalását.

Dr. Kun Béla a jogakadémia újonnan választott tanára felhivatott esküjének letételére; a mely fogadalom után átérezett okos, kedves, szép beszédben köszönte meg a bizalmat és fejtette ki jövőbeli tanári működéseinek irányelveit. Igérte, hogy a protestáns szellem ápolását szíven fogja vise ni, mert otthon a családi körben, itt a főiskolában, melynek növendéke volt, mint tanárkodási éve alatt is az erős református szellem vezette és a tudományok ápolása mellett ez fogja vezetni a jövőben is. Igen rokonszenvesen fogadták a kedves megjelölését ifjú tanárt.

Tanárválasztások.

Dr. Sass Béla ösmerteti a dr. Bartha Béla jogi tanszékére beérkezett pályázati kérvényeket. Pályáztak: dr. Fekete Gyula ügyvédjelölt Hajduszoboszló, dr. Forgon Lajos posta- és távirati titkár (42 éves), Pécs, dr. Szabó Sándor (36 éves) jogakadémiai tanár Sárospatak, dr. K. Kiss József kereskedelemügyi miniszteri segéd fogalmazó (26 éves) Budapest, dr. Kovács Gábor ügyvédjelölt Miskolc (22 éves), dr. Bankó Lajos ügyvéd, királyi közjegyző jelölt Hajduszoboszló, dr. Moricz Károly (41 éves) jogakadémiai tanár Kecskemét, dr. Bay András ügyvédjelölt (26 éves) Debreczen.

A jogi kar a következőleg jelölte a pályázókra első helyen dr. Szabó Sándort, 2-dik dr. Forgon Lajost és K. Kiss József, 3-dik helyen dr. Moricz Károlyt, 4-dik helyen dr. Kovács Gábort.

Az igazgatótanács akadémiai bizottsága a tanári kar jelöléseit elfogadja, azzal a változattal, hogy dr. Kovács Gábort a második helyen jelölik; mivel ez a kiválóan nagyreményű ifjú tudós időközben a formai kivanalmakat is megszerezte.

Az akadémiai igazgatótanács 1-ső helyen dr. Szabó Sándort, 2-dik helyen dr. Forgon Lajost, dr. K. Kiss Józsefet, dr. Kovács Gábort, 3-dik helyen dr. Moricz Károlyt jelölte.

A tanács által ajánlott jelölési sorrendet a közgyűlés elfogadta.

Ugyancsak Sass Béla jelenti be, hogy a Kovács Lajos féle tanítóképzési tanszékre 4-en pályáztak. A pályázati kérvények beadási sorrendje szerint Majtényi András tanítóképzőintézeti tanár Szatmár, Nagy Vilmos (nős) debreczeni tanítóképző helyettes tanár, ev. ref. lelkész, okleveles tanár, királyhalmeczi dr. Szentpéteri Zsigmond okleveles tanárjelölt Budapest, Szegedy Dezső okleveles tanár Nagyenyed.

A szaktanár kar elsőhelyen dr. Szentpéteri Zsigmondot ajánlja, második helyen Nagy Vilmost, harmadik helyen Majtényi Andrást és negyedik helyen Szegedy Dezsőt ezt a véleményt a közös tanári kar is magáéva tette. A főiskolai igazgatótanács ugyanilyen sorrendben ejtette meg a jelölést, Szegedy Dezsőt a jelöltek sorából ki nagyván a hiányos pályázati kérvénye miatt.

Ezt a jelölési sorrendet a közgyűlés is elfogadta.

Elnök kihirdeti, hogy összesen 50 szavazatot adtak be a tanárválasztó bizottság megalakítására. Szoboszló, Böszörmény, Nár és, Hadház város 2-2 küldötteinek, a debreczeni egyház küldötteinek és a kerület 8 választott tagjának a bevonásával meg-

alakították a tanárválasztó bizottságot, ezen vegyes bizottság a tanítóképzői tanszékre élhet a szavazat jogával. A jogi tanszék jelöltjeire csak a kerület és a debreczeni egyház választottjai szavaznak.

Gróf Degenfeld József elnök a szavazások megejtésének tartamára felfüggeszti az ülést.

A tanár választó küldöttség eljárásainak eredménye, hogy beadtak 22 szavazatot, amelyből Nagy Vilmos 18 szavazatot kapott, így az elnök megválasztott tanárnak Nagy Vilmost jelentette ki.

Nagyon érdekes fordulat következett be a jogakadémiai tanár választás ügyében. A kiválóan képesített két fiatal jogász, a 26 éves K. Kiss József és a 22 éves Kovács Gábor 9-9 szavazatot, tehát szavazat egyenlőséget nyertek és így az elnök magát a közgyűlést hívta fel, hogy döntsön a két érdekes jelölt megválasztása felől.

A beadott szavazatok összeszámolás alatt folytatták az igazgatótanács jelentéseinek további tárgyalását és pedig elsősorban a gazdasági tanácsnak a jegyzőkönyveit.

A szavazat összeszámoló küldöttség jelentése szerint 60 szavazatot adtak be, melyből Kovács Gábor 34, K. Kiss József 26 szavazatot kaptak és így az elnök Kovács Gábort, a nagyreményű ifjút jelentette ki a debreczeni jogakadémia tanárának.

Az érdekes választási eredmény kihirdetése nemcsak lent az atyák között, hanem a karzati diák ifjuság között is nagy mozgolódást, toporgást keltett, úgy hogy gróf Degenfeld elnök többször is felkiáltott a karzatra:

— Csend legyen odafönt . . .

Egyéb iskolai ügyek.

Felemlítésre méltó az igazgatótanács javaslata az évközi tanárváltozások megátlása tárgyában, mely szerint a főgymnáziumi és tanítóképző intézeti tanárok állásokat évközben, az akadémiai tanárok félév közben el nem hagyhatják és a tanítás érdekében — figyelembevételül — felírnak a kultuszminiszterhez.

A kollegiumi ifjuság kebelében elharapódzott ünnepek kiküszöbölésére is javaslatot fogadtak el.

Olvastattak az akadémiai tanácsnak az akadémiai tanári javadalmak korszerű rendezése tárgyában, egyházkerületi végzésre, beterjesztett munkálata, az igazgatótanács határozati javaslatával; mely elvileg kimondja, hogy az akadémiai tanárok fizetését az állami — illetőleg a királyi jogakadémiai tanárainak fizetési színvonalára emeli. Fedezeti alapról szorgoskodik. És már az őszi közgyűlésre előterjesztéssel él. Előadó az elnök felkérésére részletezi a fizetési kulcsokat is.

Gróf Degenfeld József elnök felvilágosítólag szól a javaslatához. A rendezés azonnal bekövetkezik, mihelyt fedezeti alapról gondoskodtak. Addig is elsősorban a korpótlékokat rendezik.

Az ügyszó szövege még György Endre, majd gróf Degenfeld József, dr. Baltazár Dezső, Kiss Albert és majd gróf Degenfeld József főgondnok ismételt felvilágosításai után elfogadták a határozati javaslatot.

Olvasták dr. Bartha Béla lemondó levelét, sajnálattal veszik tudomásul távozását, bár örülnek előrehaladásának. Kiváló érdemeit jegyzőkönyvileg örököltik meg és helyeslőleg veszik tudomásul, hogy az egyházkerület világi aljegyzőségében továbbra is tehetsége szerint munkálkodni fog.

Az egyetemi ügy.

Sass Béla olvassa a debreczeni protestáns egyetem ügyében az egyházkerület közgyűlése által a második budapesti ev.

ref. országos zsinathoz intézendő fölterjesztés tervezetét.

Eröss Lajos a központi egyetemi bizottság előterjesztését teszi szóvá, a melylyel az igazgatótanács is foglalkozott, kéri, hogy e jelentést is a közgyűlés elé terjeszték; mert éppen a közgyűlés bizta meg a központi bizottságot az előterjesztés megtételével.

Kiss Albert az asztalán talált nyomtatvány felől intéz kérdést.

Sass Béla nem ősméri származását.

Gróf Dégenfeld József elősmeri, hogy az Eröss Lajos által szóvatott előterjesztés igenis tárgyalatott. Bevallja, hogy az ő elnézése folytán maradt ki a tárgysorozatból ez a jelentés. Pedig a fontos ügy tárgyalását kívánatosnak tartja, azért részéről is kéri, hogy e kimaradt pont tárgyalását engedjék tárgyalni.

Ezt megengedvén a közgyűlés, Sass Béla felolvassa a kimaradt jelentést, amely a kollegium filozófiai karán felállítandó 4 bölcsészeti tanszék fokozatos beállítására vonatkozik. Felolvassa az igazgatótanács idevonatkozó határozati javaslatát is, mely több kifogások alapján — így a fedezet hiányának kérdése! — azt, mint ezidőszerint még éretlen ügyet, az akadémiai albizottság elé teszi tüzetes, további előkészítésre és majdan a közgyűlés elé való terjesztésre.

Hozzászólások.

Sulyok István a legnagyobb fontosságúnak tartja ezt az ügyet, ha már egyetemünk nem lehet, de az alapját készítsük elő a filozófiai fakultás beállításával. Sajnálattal panaszolja, hogy főiskolánk magas szelleme az utóbbi időben nem emelkedett, hanem hanyatlott. Bizonyos magasabb fokú tanszékek bevonattak a gimnázium szervezébe. Elengedhetetlen kötelességük a legvégsőbb áldozattal is az iskola szellemét emelni, azokat a tanszégeket, melyek minden tudománynak magasabb szempontokat adnak, visszaállítani és újakat szervezni.

Nem tagadható az sem, hogy főgymnáziumunk tanári karát részben olyan férfiak foglalják el, akik nem igen állottak kontaktusban a református szellemmel, vagy akik nem is részesültek ilyen nevelésben; hogy azért az a régi szellem visszatérjen falaink közé, — személyeket nem akar érinteni — tanárainkat a felekezeti szellemében kell nevelni. Azért az igazgatótanács javaslatát félre kell tenni és a bölcsészeti tanszék mielőbbi beállítását sürgeti a tanárképzővel együtt. Alapítványok állanak rendelkezésre, a mely alapítványokat éppen ezen alapvetésre hagyományozták a nemes lelkűek. Szét kell tekinteni a kerületben, az eszme felvetésekor mily nagy volt a lelkesedés, az áldozatkészség; de mivel nem tettek semmit, ez ma aláhanyatlott. A hivek bizalmaért is tenni kell valamit. Meg kell ragadni az alkalmat a fundamentum első kövének letételére, hogy a református közönség ne csak az eszmét hallja, de a megvalósítás lépéseit is lássa.

A felvetett nehézségekkel szemben nyomós érvekkel igyekezik eloszlatni az esetleges aggályokat; a mindvégig okos beszédet nagy érdeklődéssel hallgatták. A fedezet taglalása közben egy közbekialtásra kijelenti, hogy a debreczeni egyház erkölcsi méltóságával nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy az egyetemre felajánlott 100 ezer koronát meg ne adja.

Kiss Albert: Nem arról van szó!

Sulyok István számokkal bizonyítja, hogy a fedezet pótlására nincsenek elháríthatatlan akadályok. A tanárnemeghívást illetőleg a debreczeni egyház a közérdek szempontjából nem akadékoskodhatik.

Az oklevelek érvényét a törvény biztosítja. Az egyetemi tanszékek felállítására közóhaj lévén, már a jövő tanévben be is kell állítani, az ellen semmi komoly érv, indok nem hozható fel. Azt visszanyomni nem szabad. A felekezet erkölcsi reputációja megkivánja, hogy cselekedjünk már, ne csak mindig szép szavakkal éljünk. Azért javasolja, hogy az egyetemi bizottság javaslatát a közgyűlés magáévá tegye és az elnökséget bizza meg, hogy Biró Lajost, dr. Dézsi Lajost és Fiók Kálmánt a felállítandó bölcsészeti tanszékekre már a jövő évre hívja meg.

Gróf Dégenfeld József maga az elnöke az egyetemi bizottságnak. Megbízásából dr. Dóczy Imre tárgyal a tanárképző intézet igazgatójával és a tanár vizsgáló bizottság elnökével és a kultuszminiszteriumban is; sőt a Csokonai ünnep alkalmával az itt időző Heinrich tanárképző igazgatóval és dr. Beöthy Zsolttal maga is tárgyal. A közgyűlés engedelmeivel felhívja Dóczyt, hogy mondja el az ügyben szerzett tájékozódásait.

Dóczy Imre: beszélt a kultuszminiszterium mindazon ügyosztályainak a vezetőivel, a kikre ezek a kérdések tartoznak; beszélt Heinrich Gusztáv és dr. Beöthy Zsolttal is, azonkívül több egyetemi tanárral is. Első kérdése az volt, hogy a tanárjelölteknek beszámítják-e a debreczeni fakultáson töltött éveket, bocsátják-e két év után alap, négy év után tanári szakvizsgákra? Ez volt a tanügyi rész. Arról, hogy neveztetnék-e ide tanárvizsgáló bizottság, nem szólt, mert azt csak egyetemre lehet kinevezni. A pannonhalmi benczések is berendezkedtek így a tanár képzésre, ezeket Trefort jogosította fel, hogy tanárjaikat képezzék és a budapesti egyetemen vizsgázhassanak. Ő vég megállapodásként azt terjeszti elő, hogy az illetékes faktorok a legnagyobb örömmel, rokonszenvvel vették tudomásul a magyar kultúra érdekében is a fakultás felállítását, de hangsúlyozták kívánságként, hogy a négy év közül a hallgató legalább egy évet a budapesti vagy kolozsvári egyetemen töltsön. A dolog másik oldala az, hogy a törvényben kategórikusan felvannak

sorolva azok az intézmények, amelyeknek tanárai a nyugdíjszervezetbe vehetők. Ha 1894 ben ilyen intézménye lett volna a protestánsoknak, akkor ma felvehetők volnának, így nem. Mégis két utat jelöltek meg fent. Egyik a törvényhozás útja. Az ügyosztály működik is ilyen javaslaton; ha alkotmányos kormány lesz, akkor a javaslat két éven belül törvényerőre emelkedik. De másként is hozzá lehet férni a nyugdíjintézethez. Két tanszék megvan, a dr. Ferenczy Gyula és dr. Oreg János tanszéke, kik bent is vannak a nyugdíjintézetben. A jogakadémia czimén két filozófiai tanárunk így bent van, akkor pedig még másik két, három, négy tanár is bevehető. Pozsonyban is hat filozófiai tanszékét töltötték be ugyanígy a királyi jogakadémián. A miniszteri ügyvezető ezt igaznak ösmervén el, kijelentette, hogy ilyen szellemben fog referálni.

A Csokonai ünnep alkalmával Beöthy Zsolt és Heinrich Gusztáv ugyanígy referáltak a főgondnok urnak. Sem pro, sem kontra nincsen érdekelve, ezt akarta elmondani tárgyilagossá tájékoztatásul.

Gróf Dégenfeld József megerősíti a Dóczy kijelentéseit. Hogy az illető főfaktorok semmi akadályt nem látnak fenforogni, sőt lelkesednek az eszméért, egyedül azt kívánják, hogy a négy évből egyet a debreczeni tanár jelöltek az egyetemen töltsenek el.

Kiss Albert Sulyok Istvánnak is válaszaival kijelenti, hogy a debreczeni egyház bizonyosan eljesíteni fogja a kötelességét, mint a múltban, úgy a jövőben is. Csak eredményt lássanak; a debreczeni egyházat meg szűnjenek már ostromolni. Nemcsak Sulyok Istváné, de ők is lelkesülnek az egyetemért. Tények bizonyítják. De a lelkesedés nem elég, hanem az anyagi erővel is számolni kell. A debreczeni egyház azért húzódott vissza; mert az utóbbi tíz év alatt visszafelé mentünk. Ma két tanszék van, három, mondhatni négy tanszék beszűnt, jövedelmét más célra használják fel. Ez visszafelé fejlődés. Ha most komolyan akarunk előre menni, akkor e tanszékek visszaállítása szükséges. Nem akar a méltóságos elnökséggel polemizálni, de ilyen nagy ügyet — szerinte — incidenciálisan tárgyalni nem lehet. Ezután a tanszékek felállítására vonatkozó nyomtatott adatokra teszi meg a megjegyzését. Reális költségvetést kíván. A szóba hozott tudósok meghívását örömmel fogadná; de meglepi, hogy muzeumi tanszékkel, doczensi óradijakkal stb. hozakodnak elő. Ez meglepető eljárás. A Dóczy felügyelő ur előterjesztései sem igen nyugtatták meg. Többet várt volna. A végzett theologusok is két év alatt megszerezhetik a tanári diplomát, így — szerinte — a tanárképzőkkel sem érnek el különösebb eredményeket. Ha kimutatják, hogy nem hanyatlani, de fejlődni fogunk és a kollegium pénztárát anyagiilag nem zavarják meg, akkor hozzájárul a tervezethez.

Gróf Dégenfeld József a közgyűlés engedelmeivel felkéri a jelenlévő főpénztárnokot, Rózsa Sándort, hogy a rendelkezésre álló fedezetről adjon felvilágosítást.

Rózsa Sándor bejelenti, hogy ezidőszerint 38 ezer korona jövedelem

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzek, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés ólcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen**, a **Hungaria** mellett.

Az üzletáthelyiség kiadó.

van e célra; sőt ha az Eötvös kollegium ösztöndíját beszüntetik, akkor a jövedelem 40 ezer koronára emelkedik. Tehát egészen reális a betervezett jövedelmi vallomás; sőt pár éven belül más alapítványok jövedelme is rendelkezésre fog állani; az bizonyos, hogy most 40 ezer korona felett rendelkezhetnek.

Széll Kálmán előkészítettnek, megérettnek nem találja ezt az ügyet; majd Sulyok Istvánnal polemizál. Óhajtja a tanárképzőt, de biztos alapon. Amíg ezt a biztos alapot nem látja, felkezezte reputációja érdekében nem járulhat hozzá. A kudarcot kerülni akarja. Kéri, nyugodjanak meg az igazgatótanács határozatában, hogy érdemileg ne tárgyalják az ügyet, hanem adják vissza az igazgatótanácsnak, az akadémiai albizottságnak, az akadémiai tanári karok, a gazdasági bizottságnak előkészítés végett.

Sass Béla, mint az igazgatótanács jegyzője szól a kérdéshez és pedig formai szempontból. Ösmerteti az igazgatótanács szervezetét és jogait; mint vezető szervet. Az igazgatótanács most semmiféle érdemleges jelentést nem nyújtott be, mert előkészítetlen az ügy, azért ezt tárgyalni nem lehet és ő Széll Kálmán előterjesztéséhez járul. Mert az ösmertelen által kibocsájtott nyomtatvány alapján tárgyalni egyáltalában nem is lehet; bár nem vonja kétségbe a kimutatás helyességét.

Simonffy Imre: Nem is lehet! Mert ez a főpénztárnok sohasem hazudott.

Sass Béla: Formai okokból kifogásolt csak! Itt különben nem az egyetemről, de bölcsészeti fakultásról van szó. Csatlakozik Széll Kálmánhoz.

Erőss Lajos kezdettől fogva azokhoz tartozik, akik az egyetemi alapoknak a jövedelmét természetök szerint akarják felhasználtatni. Ezért akarja alapként a bölcsészeti tanszéket, melyek létesítése e nagy magyar vidéknek is érdeke. Sulyok István, Dóczy Imre felügyelő, gróf Dégenfeld előterjesztései méginkább meggyőzték e törekvés helyességéről. Majd meggyőzően fejtegeti, hogy a reformátizmus ott vert erősebben gyökeret, ahol kollegiumokra támaszkodhatott. Szomorúan igaz, hogy az utolsó 20—30 év alatt visszafejlődött a kollegium. Olyan nagy erők tanítottak itt, mint Lugossy József és a többiek. A hiba az volt, hogy a felsőbb oktatás érdekeit a gymnázium érdekében elejtettük. Ez tovább így nem mehet. Csak ezen évben 3 jog akadémiai tanárt veszítettünk el, itt tenni kell; mert teljesen lesüllyed az intézmény. Itt tenni kell, de tenni lehet is, midőn egyetemi alapok jövedelme áll rendelkezésre, melyet sem a theologiai, sem a jogakadémiai tanárok fizetésének emelésére igénybe venni nem szabad, mert azt egyetemi bölcsészeti tanszékekre gyűjtötték.

Hozzanak ide azért olyan kiváló férfiakat, kik a bölcsészeti tanszékből a református papság szellemét is emelik. Hisz Debreczen város város is a 200 ezer koronáját akkor folyósítja,

ha e tanszékeket felállítják. A közönségnek is adni kell már valamit. Theodor Fittner jut eszébe, ki midőn a birneves, világszerte elterjedt diakonissza intézményt létesítette, magára hagyatva volt és mire most világhírű ez az intézmény. Török Pál is az Isten segédelmével teremtette a budapesti ref. theológiát és főgymnáziumot, ha úgy gondolkozott volna, mint Széll Kálmán, akkor abból sem lett volna semmi. Bizzunk az Isteni Gondviselésben is. Szívvel és lélekkel elfogadja, üdvözli Sulyok István bihari esperes javaslatát.

Ezútan Sulyok István esperes állott fel szólásra, de az idő előrehaladottsága miatt és még többek is szólásra jelentkezvén, mivel a nagyjelentőségű kérdés fölött szavazással úgy sem lehetett volna dönteni, gróf Degeafeld József főgondnok a mai ülést délután 2 órakor berekesztette és a nagyérdemű vita folytatását holnap délelőttre tűzte.

Megemlítjük még, hogy az ősz püspök távozása után, ismét Dávidházy János esperes elnökölt, mint egyházi elnök és hogy délután fejelemi ügyeket tárgyalt a kerületi bíróság.

Városi közigazgatásunk.

Városi villamos telep. A tanács esütörtöki ülése elé a világitási bizottság teljesen kész tervvel lépett. Körner Adolf tanácsnok ismertette a villamos ügy történetét és bejelentette, hogy a Máv. igazgatósága hajlandó elállani azon tervtől, hogy villamos telepet létesítsen Debreczenben az esetre, ha a város legkésőbb az őszön megkezdí a telep építését. Már teljesen befejeződtek az alkudozások is a vasutigazgatósággal a szállítandó áram árát illetőleg és a felajánlott és kért ár közötti különbözet annyira csekély, hogy az nehézséget nem okoz. A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a jelentést és a számításokat nyomassa ki, terjessze a jog- és pénzügyi bizottság elé, hogy ott sürgősen letárgyalják. Debreczeni Jenő gázgyári igazgató felolvasta a világitási bizottság jelentését, melyszerint 607,990 koronába kerül a telep teljes berendezése az üzembehozattal együtt. Forgó tőkével együtt 630,090 koronára van szükség, mely összeget később esetleg még 200,000 koronával fel kell emelni. Ezt az összeget a város 50 éves törlesztéses kölcsön alakjában vegye fel, melynek kamatait és törlesztését a világitási vállalat jövedelméből volna hivatva fizetni. Az első két-három esztendőben a világitási vállalat jövedelme nem volna elég a kötelezettségek teljesítésére, hanem a légszuszgyár feleslegéből kellene pótolni. Szóba került újra a helyi vasut áram szükséglete is az esetre, ha üzemét villamoserőre rendezné be. Mindazonáltal a kérdést a helyi vasut tekintetbe vétele nélkül terjeszti a közgyűlés elé, a melytől teljesen felhatalmazást kér, akár sikerül, akár nem a helyi vasutal a meg egyezés, a telep létesítésére.

Korpótlék és fizetésrendezés. A városi tisztviselők körében élénk vita tárgya a fizetésrendezési javaslat, a mely az eddigi aránytalanságokat még inkább kiélesíti és csak kivételkép

emeli néhány, amugy is jól javadalmazott tisztviselő fizetését és lakáspénzét, míg a kis hivatalnokoknak ugyszólván semmit sem juttat a 10% os korpótlékon kívül. A rendőrbiztosoknak is meghagyta pl. a 200 koronás lakáspénzt, ami igazán nagy igazságtalanság.

Közegészségügyi bizottsági ülés.

A város közegészségügyi bizottsága ma, pénteken délután 4 órakor ülést tart Körner Adolf tanácsnok elnökelete alatt.

Az 1904. évi zárszámadás. A jog- és pénzügyi bizottság Vecsey Imre főjegyző elnökelete alatt esütörtökön folytatta a zárszámadás tárgyalását feltűnő részvétel mellett. Egyetlen bizottsági tag jelent meg: Márton Imre. Jelen voltak még Roncsik Lajos főszámvevő, Magoss György főügyész és Varga Károly jegyző. A bevételi tételeket jóváhagyták és belekaptak a kiadási tételek tárgyalásába.

UJDONSÁGOK.

Adományok a muzeumnak.

Debreczen város muzeumának vezetősége ezúton is halás köszönettel nyugtázza a következő adományokat: Kis Bálint 1 ezüst pénzt. Szük Jenő 2 kötet könyv. Rádé Ernő 4 réz pénz. özv. Sinay Karolyne: 16 db. pénz. özv. báró Josinczy Miklósné: két izben, összesen 33 kötet könyv. Nyry Gáza: 7 évfolyam „Debreczen—Nagyvárad—Értesítő és szinlap 1836-ból. Taubinger Ignácne: 1 db. 1804-iki biblia. Özv. Fuchs Józsefné: 1 nagy emlékérem. Szabó Imréné: 1 imakönyv 1745-ből s 3 db. régiség. Fries József: 1 pipa. Fries Irma: 20 drb. ásvány, 3 arczkép. Schwartz Ármán: 1 kézi csengő 1840-ből. Tar Gábor: 5 Kossuth-bankó. Nagy Ferencz: 25 régi pénz. Kovássy Lajos: 1 régi pénz. Végh Kálmán Mátyás: Ohattelken lett 2 régi pénz s 1 bronz nemzetség gyűrű. Fekete István: 2 Kossuth-bankó. Özv. Szikszay Józsefné: 1 db. nemzetőr tisztikard, portepeé és szíjjal, arany zsinórzat, 41 értékes régi pénz. Illéssy Clára: régi viselt női derék, 1 vert fokos. Ethei István: Harsányi István és Sellyei István arczképe. Fehér Imre tanuló: 1 pisztoly, 1 ezüst régi pénz. Kiss Lajos: 3 fegyver rész, 3 régi ezüst pénz. Dr. Kardos Samu: Tiszai gőzhajózási társulat 1846. augusztus 4-én kelt alapítási jegyzőkönyve, 3 kötet értékes mű. Kerekes Béla: 1 Kossuth-bankó.

Vági István: 5 japán csiga, özv. Láposy Ferenczné urnó: Izsó Miklós által 1865-ben készített márvány-levélnyomó: nyul alak. Szabó Lajos: 1 régi pénz. Latzkó Adolf Budapest: 1 régi arany pénz. Goldstein Péter: 3 ezüst pénz nemes kisfaludi Madarász Sándor: 1719-beli zink szenteltvíztartó, az 1836 ik évi pozsonyi országgyűlési követek sajátkezü névalírásukkal ellátott emlékalbuma, czimeres pecsétnyomó, régi pecsétgyűrű. Fekete István: 7 db. régi pénz. Dr. Burger Péter 1735-ben kiadott nagy orvosi mű. Leslyán Adorján: régi tajtpipa. Petrisin Gyula: 32 Kossuth bankó. Magyar János: 2 drb. — Halápon ázott — őrlőkő, kő gyöngy és bronz tű. Csontos József: 1 régi réz pásztorkürt. Szilágyi Kata: 1848-ban orosz katona által elhagyott domborművű imádság.

Sámy Béla: Petőfi Sándor sajátkezüleg írt következő 3 verse: „D. Iaim”, „Legenda” s „Em ékvers.” Tóth András szob-

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatnak: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás hírlóságánál Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

rás: 39 db. érdekes néprajzi és pástor-
életi tárgy, az „Erzsébet“ szobor pályázat
nagy gipsz modellje s 30 drb. Kossuth-
bankó. Király Gyula városi tanácsnok: 1
gipsz ló szobor. Markovits Károly: Kossuth
Lajos sajátkezűleg írott levelé.

Nagy Károly: Nagy Sándor honvéd-
tábornok levele a szoboszlói népfelkelő pa-
rancsnokokhoz. Dr. Rotschnek V. Emil:
1772-ben Zeininger Antal által alapított
„Arany egyszarvúhoz“ címzett Czegléd u-
czai gyógyszer-tárának eredeti felszereléséből
(166 drbból álló) fennmaradtak. Özv. Ber-
ger Henrikné: a néhai Berger Henrik által
összegyűjtött értékes 17 ezüst tallér, 38 ezüst
régi pénz, 28 bronz pénz és 2 db. arany.
Debreczen, 1905. május 25.

Oláh Károly
vár. tanácsnok.

Péter Gábor
Lőfkovits Arthur.

— **Endrődi Sándor a Csokonai-
körnek.** A ma élő magyar költők köz-
zül, alig van őszintébb hiva s tiszte-
lője Csokonai Vitéz Mihálynak, mint
Endrődi Sándor, a Petőfi társaság ale-
nöke. Ez kimutatta nemcsak a Csokonai-
ünnepekre írott szebbnél szebb anak-
vézni dalaival, nemcsak a mi százados
emlékünnepeinken való megjelenésével,
hanem azzal is, hogy a Csokonai-kör-
nek ajándékozta Csokonai egy eredeti
levelét, amely a mostani Csokonai
kiállításnak is egyik legfőbb érdekes
sége. A levél Csurgón kelt és Csépan
Pálhoz, az iskola egyik kurátorához
szól, a kinek a költő keservesen pa-
naskodik a maga s az iskola tüzelő
fájának hiányáról. Endrődinek jó pél-
dáját követhetnek a többi kiállítók is
és odaajándékozhatnak a Csokonaira
vonatkozó tárgyakat a leghivatottabb
örnek, a Csokonai-kör ereklyetárának.

— **Szalmaipari kiállítás a kama-
ránál.** Elnék érdeklődés kísérő már most a
a kamara előkészületeit a vasárnap délelőtt
10 órakor megnyitja kiállítására. Ezen 5 napig
tartó kiállítás célja lesz: megismertetni a
közönséggel a kamara kerületében meghono-
sított szalma-, kosár- és sásfonó ipart. A ki-
állítandó és egyben árusítás tárgyát is képe-
zendő férfi és női szalmakalapot, munka-
disz és egyéb kosarakat és különféle szal-
mafónásu dísz tárgyakat a kamara intézése
alatt évről-évre működő 9 téli tanfolyam nő-
vendékei — egyszerű kis falusi lányok —
készítették, kik ebbeli ügyességüket az 5-6
hónapos ingyenes tanfolyamon szerezték.
Ezen kiállítás mintegy vizsgálja e növendé-
keknek, itt válik el: melyeknek a készit-
ménye tökéletesebb és kelendőbb. Különös
időszereket kölcsonöz e kiállításnak a me-
zőgazdasággal való szoros kapcsolata, amely
nyiben a szalmafonó ipar mentől szélesebb
elterjesztése és megkedveltetése volna legin-
kább hivatva mezőgazdasági foglalkozásu né-
pességünket a téli hónapokban rendszeres és
bő keressettel ellátni. Junius hó elején a ka-
mara iparmuzeumában a helybeli jelenzők
számára is nyit három hónapos műkedvelő
tanfolyamot, melyre a kamara hivatalában
lehet jelentkezni.

— **A debreczeni orvos-gyógy-
szerész egyesület** f. hó 27 én d. u. 5 óra-
kor egyesületi helyiségében tudományos ülést
tart, melyen dr. Láng Sándor különböző ope-
rált betegeket mutat be.

— **Közgyűlés.** A pénzügyi tisztvise-
lők kuglizó egylete rendes tavaszi közgyűlé-
sét folyó évi május hó 30 án (Kedden) dél-
után 5 órakor tartja meg saját helyiségében
(Piac utca főpustaudvar), mire a tagokat
tisztelőtel meghívja. Az elnökség.

— **Meghaltak.** Özv. Nagy Ferenczné
Bihari Juliánna ev. ref. 70 éves, Tóth Pálné
Krett Anna róm. kath. 33 éves, Kecskés
Janos ev. ref. 68 éves, Nagy József ev. ref.
2 hónapos, Rátóczy Ferencz róm. kath. 5
hónapos, özv. Weisz Kálmánné Neubauer
Sára izraelita 78 éves, Csáki Gergely ev.
ref. 56 éves, Mikhál Péter r. kath. 80 éves.

— **Felfüggesztett vasutas.** A deb-
reczeni osztálymérnökségnél visszaélés-
eknek jötték nyomára névtelen felje-
lentés folytán. A vizsgálatot az üzlet-
vezetőség azonnal elrendelte és fogat-
natosította. A névtelen feljelentés vád-
jait a vizsgálat nagyrészt igazolta, ami-
nek következtében J. pályafelügyezőt
nyomban felfüggesztették állásától. Az
eset nagy feltűnést keltett a vasutasok
közében.

— **Dégenfeld gróf ebédje.** Az egy-
házkerületi közgyűlés alkalmából Dégenfeld
József gróf főgondnok ebédet adott csütör-
tökön az egyházi és világi méltóságok tisz-
teletere az Angol királyné fehér termében.
Az ebéd étrendje a következő volt: csigale-
ves, hal: tok tatármártással, bélszín zwingli-
módra, almás és diós rétes, sülték: malacz
és idei liba, befőtt, saláták, fagyalt, vegyes
gyümölcs, kávé, likör, borok: asztali fehér,
muzsai hegyaljai, carbenet vörös. Az ebéd
alatt számos felköszöntő hangzott el.

— **Jóteköny nőegyleti táncmu-
latság.** A f. hó 27 én tartandó nőegyleti
táncmulatságra minden előkészületet meg-
tett a fáradhatatlan rendezőség. Nemcsak
városunk társadalmá, de a vidék is részt
vesz a jóteköny nőegylet mulatságán. Az
ifju táncosok egész serege gyűl össze a
Dobosban és kedves urasszonyok fogják el-
látni a czukrázdát, míg ételekről és italokról
Németh András és társa híres konyhája
és mintapinczéje gondoskodik. Aki véletlenül
nem kapott meghívót, annak szívesen küld
a titkár.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok,
kik halhatatlan emlékü nagy költőnk Cso-
konai Vitéz Mihály halálának százados év-
fordulója alkalmából f. hó 20. és 21-én
tartott emlékünnepekre városunkba érkezett
kitűnőségeknek szállást adni, őket vendég-
szeretetükbe részeseitani s ez által az alföld
metropolisának vendégszeretétét dekumen-
tálni sziveskedtek, ezután is fogadják az
elszállító bizottság nevében hálás köszö-
netemet. Debreczen 1905. május 24. Oláh
Károly városi tanácsnok, mint az elszállít-
soló bizottság elnöke.

— **A Zion egyleti tagok figyel-
mébe.** Dr. Rózsa Mor ur junius hó 5-ig
nem lesz a városban. Távolléte alatt az
egyleti tagoknál dr. Kenyeres Elek és dr.
Burger Péter urak fogják helyettesíteni. Az
elnökség.

— **Tartalékos őrmesterek bá-
nata.** Cankl brigadéros egy legújabb ren-
delete nagy szomorúságot hozott azokra az
őrmesterekre, akik most vonultak be huszon-
nyolcz napi fegyvergyakorlatra. A brigá-
déros elvette tőlük a hosszú kardot, a
me yet eddig oly büszkén csórtettek, s
gyiklesót adott az oldalukra. Az őrmes-
terek az új brigadéros intézkedése óta bor-

nyuval és fegyverrel rukkolnak, szóval vége
a gyöngyöletnek. A szigorú rendeletet a
reglama értelmében adta ki Cankl brigá-
déros, s ezután egy tartalékos őrmester
sem fog hosszú karddal feszíteni a gyalo-
gosoknál.

— **Uj intézmény Debreczenben.**
A villamos teleppel kapcsolatban vil-
lamos árammérő hitelesítőt akar a
város berendezni. Ilyen intézmény
még Magyarországon nincs. Az or-
szágban évente átlag 4-5000 áram-
mérő szorul hitelesítésére, a melyeket
Bécsben hitelesítenek. Nagyon való-
színű, hogy a kormány nemcsak en-
gedélyt ad a hitelesítő felállítására,
hanem azt még államsegélyben is
részeseíti.

— **„Szinészek“** Vajda Lászlónak a
Vigszínházban nagy sikerrel színekerült,
szenczációs tartalmu színműve könyvalak-
ban megjelent. Egy koronáért megrendel-
hető a „Szinház és Élet“ kiadóhivatalában
Budapest, Baros utca 59. szám.

— **Beillenék a „Ki“ korikibe.**
Tudjuk, hogy a „Kakas Márton“ cz. élc-
lapban, Sipulusz mindig megereszt egy él-
czet ez alatt a czim alatt: „A hét legros-
szabb vicce.“

Egyik debreczeni asztaltársaság nyelv-
tudós tagja pedig, minden nap akarna egy-
egy jó viccet mondani.

Tegnap például berontva közzéjük, azt
kérdözi:

— Fiúk! Tudjátok mi történt Bécsben?

— Halljuk! Halljuk!

— Ő felsége legelőbb is condóleált

Andrássy Gyulának Tivadar fivére elhunytá
alkalmából.

— Aztán a vállára ütött és azt mondta:

— Duczi, was willst du eigentlich!

Azt hogy Gyuszi, nem tudja kimondani
azért hívja Duczinak.

— Ich Euet Majestät. garnichts.

— Garnichts!? Dann geht nach Hans!

— Und der Duczi ist nach Hause ge-
kommen.

— **Elhunyt hírlapíró.** Aradi hírlap-
író társaink szomorodottan jelentik, hogy

Kormos Sándor aradi hírlapíró társunk f. hó
24-én Zámiban 27 éves korában meghalt.

Szép tehetségű, nemes törekvésű, becstületes
ifju szívet és katonát vesztett el benne az
aradi hírlapírói gárda.

— **Az eltűnt ezüstműek.** Özv.
Schirf Jakabné József főherczeg utczai
lakos rossz meglepetésben részeseült csütör-
tök délután. Ezüstműeit számolgatta s
reájött, hogy 5 darab ezüst kanala, mely-
ben Sz. R. monogram van és melynek
értéke 60 korona eltűnt. Az ezüst készlete
a gyermek szobában levő szekrénybe állott.
A tolvajnak tehát több szobán átkellett
mennie, míg a lopást elkövethette. A ren-
dőség nyomon van.

— **Utazó tolvaj.** Simon József
mester-utca 17. sz. a. asztalos Tiszafüredre
akart utazni. A hatvan utczai állomáson ta-
lálkozott Nyikita Györggyel, akit zsebében
levő jó fajta pálinkából gyakran megkínált.
Simon József beleunt a várakozásba és a
váróterembe elszunnyadt. Ott hagyta barát-
ját és elment a harmadik lőczára. Nyikita
János követte. Mikor Simon József már
aludta az igazak álmát, komája zsebet ki-
kutatta. Elvett tőle 6 korona készpénzt,
zsebkendőket s eféle apróságokat. A hülen
barátot a megkárosult feljelentette.

Hallotta Ön??

Megvettük a Kiss Lajos csödtömegét és az üzlethelyiségéből
az egész áruraktárt elszállítottuk. Az összes rőfös és rövidárak
melyek a csödtömegben voltak, valamint napernyők, blousok, fehérneműek a
vagy: **László-féle helyiségben**, üzletünk közvetlen szomszédágában
leltári becsértékben (félár) kerülnek eladásra. **Wallerstein Fülöp fiai.**

— **Szerencsétlenül járt flu.** Georgovits Athanáz bolgár kertész, aki a Tégláskertben lakik, eszméletlen állapotban szállította be az éjjel 12 éves fiát a közkórházba. A fiu este 7 órakor kútból vizet hozó lovat hajtott és közben elszunnyadt, mire a kerék a fejét elkapta és teljesen összezúzta. A szerencsétlenül járt bolgár fiu állapota életveszélyes.

— **Liba tolvaj.** Kovács Andrásné Teleki utca 72 sz. a lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki udvaráról libát lopott. A vizsgálat folyik. Eddigi eredmény az, hogy a tolvaj a szomszédos 70. számú házon mászott keresztül.

— **Az Orfeumot a Bikában** naponta nagyobb és nagyobb közönség látogatja. A művészek egész halmazát hozta el Angelottin és alig győz az ember betelni a sok látnivalóval, 3 komikus szórakoztatja ezenkívül a közönséget.

— **A Willson-féle varieté ozir-** kus szombaton május 27. kezd meg előadásait a vásártéren. A társulat 28 elsőrangú művészből és 10 tagú zenekarból áll. Mindenütt a hol csak játszottak dicsérettel emlékeznek meg róluk a lapok.

x **Uj falidiszek (etagerék) lény-** kép keretek, tükrök, szobadiszek s mindenféle alkalmi ajándék tárgyakból igen olcsó újdonságok érkeztek **MEENTZ HENRIK** újdonságok áru házába.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvú** gyógyszerházban.

Országgyűlés.

Budapest, május 25.

A mai ülésen már gróf Andrássy Gyula is megjelent.

Az ülést hármnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök.

Az első felszólaló gróf Károlyi István volt. Kényes ügyet firtatott.

Gróf Károlyi István: Az állandó összeférhetlenségi bizottság május elején felkérte a belügyminisztert, hogy a gróf Keglevich István ügyére vonatkozó iratokat juttassa el a bizottsághoz. A miniszter erre az iratokat azzal az indokolással, hogy legtöbbje magántermészetű, hivatali titoktartási kötelezettségére való tekintettel nem küldte át. A törvény határozott rendelkezésével szemben nem állhat meg a miniszter álláspontja s így azt kéri a Háztól, utasítsa a belügyminisztert, hogy huszonnég óra alatt terjessze be az iratokat. (Helyeslés.)

Gróf Tisza István: A kérdés egyénileg őt nem érinti, mert Széll Kálmán intézkedéseinek a jövőben lesznek káros következményei, azok szintén nem érinthetik már őt. (Helyeslés.) Az idevágó törvény azt mondja, hogy a hatóságok a bizottságoknak saját hatáskörében érkező megkereséseiket teljesíteni tartoznak. Ezt úgy értelmezem, Magyarországnak Ausztriával. Az osztrák kormány akkoriban különösen bánt el Magyarországgal. Akkor létezett egy vám- és kereskedelmi szerződés, melyet Bánffy és Badeni irtak alá, de ez sohasem került az osztrák birodalmi gyűlés elé.

Ra a magyar önálló vámterület számára kell autonóm vámtarifát készíteni, annak alapjául el lehet fogadni a Széll-Körber hogy csak azokat az iratokat kellett beterveztetnie, melyek az összeférhetlenségi ügyre vonatkoznak.

Felkiáltások: Ki bírálja el?

Gróf Tisza István: Autentikus törvénymagyarazata csak a Háznak lehet s ha itt

ugy ítélnék, hogy ő itt az iratokat terjessze be, akkor meg is teszi, de figyelmeztet a veszedelmes precedensre.

Polónyi Géza: Ha csakugyan államtitokról van szó, ennek megőrzése az összeférhetlenségi bizottság kötelességei közé tartozik. De lehetséges, hogy holmi üzleteket az államtitok leple mögé bújtsanak. Ezért ajánlja, hogy gróf Keglevich István indítványát fogadja el a Ház. (Óriási derűtség.) Pardon! Gróf Károlyi Istvánt akartam mondani. (Helyeslés.)

Tisza István: Félreértett szavait igazítja helyr.

Simonyi Semadam Sándor: A titoklódzás ellen szólalt fel.

Kubik Béla: Tisza és Keglevich érdeke, hogy világosság derítsék erre a dologra. (Helyes és a baloldalon.)

Szavazásra kerül a sor, a többség elfogadja Károlyi István indítványát.

Az önálló vámtarifa.

Kossuth Ferencz: indokolja tegnap bejegyzett indítványát. Ismerteti az 1899. XXX. törvényezikket, a melynek értelmében az ország az önálló vámterület alapján áll. Ennek következtében szükség van autonóm vámtarifára is. A törvény 4 szakaszának rendelkezése szerint 1903. évig kellett volna megkötöni a vám és kereskedelmi szerződést autonóm vámtarifát s ebben megejteni a kellő módosításokat. Szeretné azt az embert látni, aki neki megmagyarázna, miért ne legyen Magyarországnak olyan vámtarifája, mint Ausztriának, ha a két állam gazdasági független is. Kézen fekvő dolog, hogy az autonóm vámtarifában a két állam közt minél kevesebb eltérés a leghasznosabb.

Teljesen fölösleges, hogy új alapot, új szöveget állítsunk albizottság elé, mikor már van egy, melyben csak a legszükségesebbeket kell változtatni. Az önálló autonóm vámtarifával az agrár érdekeket senki bántani nem akarja, sőt azok, akik az önálló vámterület barátjai, főgondjukat az agráriusokra fordítják. A legnagyobb hazafiságra akarja a közös vámtarifát tárgyalni, úgy hogy az az önálló magyar vámterület alapja is legyen. (Helyeslési)

Ezután a Ház túlnyomó többséggel napirendre tűzte ki Kossuth indítványát. Sándor Pál és Vészi József a szabadelvü párttól a koalícióval együtt szavazott. Az indítványt hétfőn kezdik tárgyalni.

Ezután Simdnyi Semadam Sándor indokolta indítványt a kivándorlási törvény módosításáról.

Tisza István gróf indítványozza, hogy a legcélszerűbb lenne Simonyi Semadam indítványát külön bizottság elé utasítsák.

Batthyány Tivadar gróf és Rakovszky István hozzájárulnak az indítványhoz.

Gieswein Sándor indítványozza, hogy az összes bizottságoknak adják ki. amelyeket az indítvány érdekeli.

Sághy Gyula indítványozza, hogy külön bizottságot válasszanak, amely Simonyi indítványát tárgyalja.

Holnap a mentelmi ügyeket tárgyalja a képviselőház.

TAVIRATOK.

Khuen lesz az új kormányelnök.

Budapest, május 25. Ma újból Khuen-Héderváry Károly jelöltsége lépett előtérbe. Az összes államtitkárokat és volt minisztereket felhívja titokban, hogy tárczát vállaljanak, de senki sem állt eddig kötélnék. Khuen vállalkozása a szabadelvü párt körében is nagy visszatetszést keltett. Bécsben ugy

vélkednek, hogy az átmeneti kormány hosszú ideig marad az ügyek élén. Az ellenzék körében nagy felháborodással — beszélnek Khuen-Héderváry egyébként kijelentette, hogy Magyarországért feláldozza magát. A képviselőháztól indemnitást és ujonczot fog kérni. Ha nem kapja meg királyi kézirat elnapoltatja a képviselőházat. A nyáron még egyszer kísérletet tesz, azután pedig lesz új választás vagy más valami, Khuen egyébként már végleg ott is hagyta Bécsét és Budapestre költözik.

Tisza végleges felmentése.

Budapest, május 25. Tisza István felmentés 30 ára, keddre várható. Bécsben még két alakot emlegetnek, akik készek kormányt alakítani: Fejérváry Géza báró és Keglevich István gróf. A király holnap a brucki táborba utazik, ahonnan szombaton este tér vissza Bécsbe. Tisza vasárnap utazik Bécsbe és hétfőn fogadja a király, hogy végleges felmentését megadja.

Mit csinál a szabadelvü párt?

Budapest, május 25. A szabadelvü párt intező bizottsága ma este értekezletet tartott, melyen Tisza István, Hieronymi Károly és Lukács László miniszterek vettek részt. A tanácskozás fél 9 óráig tartott. A kormányváltásról és a párt politikai magatartásáról tanácskoztak, de határozatot nem hoztak.

Egy millió amerikai kivándorló.

Newyork, május 25. Ez évben Newyorkon át eddig egy milliónál több kivándorló érkezett Amerikába. A kormány a földművelőket a déli államokba tereli s azt javasolja az európai kormányoknak, hogy rendszeres hajójáratokat indítsanak a déli államok kikötőibe.

A moszkvai merénylet kivégzése.

Berlin, május 25. A *Vorwärts* jelenti Kalejevnek, Sergius nagyherceg gyilkosának kivégzéséről: Kalajevet a a diszelburgi erődben végezték ki. Kivégzése előtt a következőket mondta:

— Mondják meg bajtársainknak, hogy örömmel halok meg s hogy örökre velük leszek.

Letartóztatásától fogva az utolsó pillanatig nem tért el meggyőződésétől s hugját megeskette, hogy nem fogja megkegyelmezését kérni. Az igazságügyminiszternek a következő levelet írta:

— Forradalmár létemre életem-fogytáig hü akarok maradni a népakarat pártjának elvéhez. Ezért kijelentem, hogy hallani se akarok a kegyelemről.

A papot, a ki meglátogatta, visszautasította.

A Tisza miniszterium lemondása.

Bécs, május 25. Tisza a legközelebbi napokban ideérkezik, hogy a királynak jelentést tegyen. Valószínűleg a jövő hét elején jön. Tisza az egész miniszterium elbocsátásá-fogja kérni s bizonyos, hogy teljesítik kéré-

sét s az új
Arról szó s
az új minis
ből senki s

Na

Lond

ség jeleni
délre h r s
melyben az
Ezt a hirt

Nem

Lond

ügyminisz
követség
Formosa
hajóhadat
sehová se
szinü.

Kur

Toki

Vladivoszt
és távirati

Span

Napló“ a
E hó

hogy gróf
dékheiyen
Szó“ gróf
közül, mel
ujsgot. h
misitárol
életrszi ad
— ugnon
vezetője s
örvend.

Disz

kodójana
mának ü
Károly e
szervező

A bizotts
kádóho
album al
pedig egy
másat an
Bécsben,
állítólag

Nagy Kár
julius h
25 - 30
Zichy Je
vagy gróf
dottséget

Név

vat jarja
kimegy a
hozzátar
távozasa u
A névjegy
faladiko v
tók abba
röl a halo
kik látogat
az emléké

Tö

Dr.

öngyilkos
zációs ü
ság van.
miniszter
latát az
vel Kálm

sét s az új miniszteriumot ki fogják nevezni Arról szó sincs, hogy Héderváry fog lenni az új miniszterium elnöke. A mai kabinetből senki se vállalja.

Nagy tengeri csata híre.

London, május 25. A Reuter-ügynökség jelenti: Manila mellett, Fornuzától délre hírszerint nagy tengeri csata volt, melyben az oroszok megverték a japánokat. Ezt a hírt másfelől nem erősítették meg.

Nem volt tengeri ütközet.

London, május 25. Ugy a külügyminiszterium, mint a japán nagykövetség megczafolja a hírt, hogy Formosa szigeténél az oroszok a japán hajóhadat megverték volna. Ilyen hírselhová se érkezett, de az nem is valószínű.

Kuroki Vladivosztik ellen.

Tokió, május 25. Kurokinak sikerült Vladivosztokot elvágni Karbintól. A vasúti és távirati összeköttetés megszakadt.

Mi az ujság?

Spannocchi gróf — él. A „Pesti Napló” a következőket írja:

E hónap 16-iki számunkban közölük, hogy gróf Spannocchi Leó egy bécsi menekülőhelyen öngyilkossá lett. Ma a „Magyar Szó” gróf Spannocchi Leó aláírásával levelet közöl, melyben a gróf Becsből értesíti az ujságot, hogy él és megczafolja a váltóhamisításról és egyéb viselt dolgairól közölt életrajzi adatokat. Két év óta Bécsben lakik. — ugymond — a C. Tomasi czégnél üzletvezetője s a legjobb erőnek és egészségnek örvendő.

Diszkard Oyamának. Japán uralkodójának és hős hadvezérének, Oyamának üdvözlése tárgyában. Eötvös Károly elnöklése alatt a mozgalmat szervező bizottság tegnap ülést tartott. A bizottság elhatározta, hogy a mikádóhoz japán és magyar nyelven album alakú feliratot intéz. Oyamának pedig egy diszkardot küld és pedig másat annak a kardnak, — a mely Bécsben, a Schatzkammerban van, állítólag Harun al Rasid ajándékozott Nagy Károly császárnak. A küldöttség július havában indul s körülbelül 25-30 tagja lesz. A lemondott gróf Zichy Jenő helyett gróf Szapáry Pál vagy gróf Károlyi Mihály fogja a küldöttséget vezetni.

Névjegyek a sirokon. Érdekes divat járja legujabban Parisban. Ha valaki kimegy a temetőbe meglátogatni valamely hozzátartozóját, barátját vagy ismerőse sírját, távozása után ott hagyja névjegyet a síron. A névjegyek összegyűjtésére egy kis tölgfaládikó van elhelyezve a síron s a látogatók abba dobják bele névjegyeiket, amelyekről a halott hozzátartozói megtudják, hogy kik látogatták meg az elhunytat s kik őrzik az emlékét.

Törvénykezés.

Dr. Nagy Géza büne. A nagyváradi öngyilkos királyi ügyész szomorú szenzációs ügyében immár teljes világosság van. Tolnay Antal, az igazságügy-miniszter kiküldöttje befejezte vizsgálatát az ügyészégi pénztárban és Sával Kálmán kir. főügyész közbenjötté-

vel megállapította, hogy az állom pénzéből 34582 korona 54 fillér hiányzik, ezenkívül több értékpapírt zálogba tett dr. Nagy Géza, az öngyilkossá vált kir. ügyész. Nincs kizárva, hogy kisebb hiányokat még fognak találni. A család nem számított ilyen nagy összegre s ennyit nem is térít vissza. Az öngyilkos hátramaradt ingóságait bírói zárolták alá vették.

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Elbeszélés. —

Írta: Magyar Gyula.

Most már igazan elhitte Maris asszony, hogy Pista hü maradt hozzá. Hogy igaz volt utolsó butüg a leány levele. Ehiit most már mindent. Mélységes, igaz hittel. De később volt... Mit tehetett hát mást: Beletemetkezett egészen csendes bánatába. Abba a mélységes gyászba, amelynek külső jele az a fekete ruha volt, amit ezután még inkább viselt.

— Ugyan mi vétke lehet annak a két szerető szívének, mily nagy bűn terhelheti a Bencez Pista és a Maris asszony lelkét, hogy ennyit kell szenvedniök.

Igy gondolkozott a Pista kenyeres pajtása, az egyszerű katonagyerek, mikor az ünnepek elteltével visszatérőben volt. Majd eképpen fűzte tovább:

— Annak a legénynek keserűség, bánat minden percze. Szidalmazza, gunyolják. Kinevelik az érzelmeit. Annak az asszonynak sírás a reggele. Köny az éjszakája. Gyász visel a testen. Az ura goromba hozzá. Kocsmajáró, préda... Nem ilyen sorsot érdemelt az a legény. Nem szolgált rá ennyi szenvedésre az az asszony.

És az egyszerű katonaleány helyesen, igazán gondolkozott.

Mert éppen a Kádár Ferkó volt olyan, mint amilyenek a „jó” szomszédasszony Bencez Pistát festette.

Alig voltak egy hetes házások Kádár Ferkó és Demjén Maris, a sunyi, alattomos emberből kitört az ideig-óráig visszafojtott rossz. A korezmában töltötte nappalát, éjelét. A feleségével úgy bánt, miatha cseledje lett volna. Követelő, durva, goromba volt hozzá. S minden cselekedetéből kitűnt, hogy az asszonyt nem szereti. Vele mit sem törődik. Csupán kényelmes, dologtalan életet akart magának biztosítani annak hozományából.

A jobb sorsra érdemes ifjú asszony pedig egyre sírt. Nem azért, mert az ura goromba, durva, közönséges lelkületű ember volt, hogy egyre a korezmát járta... Hiszen nem lett volna ő boldog akkor sem, ha Kádár Ferkó a legszeidebb, otthoni ő, s orgalmas ember lett volna is... Siratta elvesztett boldogságát...

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. május 25.

Készárú 15—20 olcsóbb.	
1905. októberi buza	16.24.—26
májusi buza	17.64.—66
októberi rozs	13.28.—30
1905. májusi rozs	—
októberi zab	11.22.—24
1905. áprilisi zab	13.20.—22
1905. májusi tengeri	15.20.—22
juliusi	14.60.—62
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.30—50

Szerkesztői üzenetek.

Z. K. Debreczen. A festőművész ur cikkét nem használhatjuk. A beküldött kis könyvecskéről, bár felekezeties ízű, majd megemlékezünk.

Dr. Gy. L. Bártfa. Az érdekes visszaemlékezéseket köszönöm. A kisebbik részt már le is közöltem, a többit a nagyját a pünköshti számra tettem félre. A kívánt lapszámokat is megküldjük.

I. M. Debreczen. Köszönöm a kedves küldeményt. A pünköshti lapban hozzuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Fügönyök —

— Ágy- és asztalterítők —

— Linoleum —

óriási raktár!!

Férfi ingek

gallérok, kézelők, szebkendők, harisnyák.

Divatos nyakkendők.

— Esernyők —

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

A sokat ígérő

nagy hangu hirdetések helyett, ajánlom b. figyelmébe 12 év óta működő ismert és szolid alapon működő üzlettem, hol is állandóan angol-, francia és hazai

divatszövetek

raktáron, szakértő munka kivitelem, e önyös áraink biztosítják b. rendelőim teljes megelégedését.

Magyar diszruhák a legfényesebb kivitelben.

Készszolgálatra

Antal Vincze uri szabó

Kossuth-utca 17. (Simonffy Imre ur házában.)

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből adtatt minden szó 4 fillér. **Videki tudakozásná tessék válaszbélyeget csatolni.**

Legszébb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Aruházban kaphatók.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

liter sűrű málna szörp 1.—, 1 liter kisüsti baraczk 1.20. Legmegbízhatóbb valódi s tisztán kezelt ó borok legolcsóbban beszerezhetők Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. 1 üv. érmelléki 24, 1 üv. Ezerjő 24, 1 üv. Villányi Siller 26, 1 üv. Rizling 4 éves 32, 1 üv. Bakator 1880. évi 60, 1 üv. Tokaji asszu 1.50.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnőek. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” kennel Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek, minden összegben adólevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárgyakra, részlet visszafizetésre is. **G. Löhlhoffel, Berlin W. 35.** Visszbélyeg.

Dívatos női- és leány kalapok 3 koronától fejjebb kaphatók a Párizsi Divat Aruházban.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, előnyomda, harisnyák, keztyűk nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Tejet átveszek naponta 15 litert Széchenyi-utca 37. szám.

Remek nyaralóhely. Parkirozott erdő mellett 1600 négyszögöl termő szőlővel, Bocskai kerti állomástól 2 percrenyire. Debreczentől naponta ötször vasut. Előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készíttetnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Diszes gyermek kocsik, aczélkerekű jutányos áron eladó. Megtekinthető a déli órákban. Ugyanott egy fiókos cselédágy is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó Batthányi-u. 6. sz.

Biztos és állandó kereset juthat minden szegénysorsu férfi vagy nő. Jelentkezni lehet e lap kiadóhivatalában.

Egy advari lakás műhelyekkel, üveggel fedett szinnel és mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó. Széchenyi-utca 27. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcái lakásban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. Telefon 18.

Konyári Sóstó fürdő

megnyílt április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob. összezsugorodott ízület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkifűnőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: **Hosszupályi,** Debreczen—N.—Létai vonalon. Posta és táv-irida állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sós borszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár. Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla gyógyszerértára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota.)

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: Budapest, **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezettű, kitűnőtest nyert hűtőkészülékeit sör, víz, vaj, nyers hús hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reservoárokat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezettű pezsető-csapokat. — Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányu hűtőkről, ételhűtőkről, továbbá sörkimerő készülékekről (hűtött levegő nyomással) kívánatra ingyen.

STILLER JOZSEF

BUDAPEST.

Gyár és Iroda: VII. ker., Nagydíófa-utca 22. szám. Wesselényi-utca sarok.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal [vörös s fekete nyomás sárga papíron] van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényszékileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatk és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet. különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszerárterában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.